

hitting
home

Ιστορίες από την
πρώτη γραμμή των
κλιματικών αλλαγών

tcktcktck

COPENHAGEN 7 DEC 09 | THE WORLD IS READY

Πρό λογος

Αυτό το φυλλάδιο δείχνει με τον πιο παραστατικό τρόπο την επείγουσα ανάγκη για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών. Οι εποχές, κατά τις οποίες οι πολιτικοί και η κοινή γνώμη αντιλαμβάνονταν τις κλιματικές αλλαγές σαν ένα μελλοντικό πρόβλημα των επόμενων γενεών ή σαν ένα πρόβλημα που σχετίζεται με τα απειλούμενα είδη, ανήκουν στο παρελθόν. Οι κλιματικές αλλαγές συμβαίνουν τώρα με τρομακτικές επιπτώσεις ήδη σε εκατομμύρια ανθρώπους στην καθημερινή τους ζωή. Οι κλιματικές αλλαγές παραβιάζουν τα πιο θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και εμποδίζουν την πρόοδο των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.

Σχετικά με την **tcktcktck**

Η εκστρατεία Tcktcktck αποτελεί μία άνευ προηγουμένου συμμαχία μη κυβερνητικών οργανώσεων, συνδικαλιστικών ενώσεων και πολιτών που ζητούν σε αυτό το κρίσιμο σημείο μία νέα διεθνή συνθήκη, η οποία θα σώσει τον πλανήτη από τις πιο καταστροφικές επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών. Καθώς οι ηγέτες σε ολόκληρο τον κόσμο προετοιμάζονται για την επίτευξη μίας διεθνούς συμφωνίας στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο, η Tcktcktck θα συγκεντρώσει τις φωνές των πολιτών που απαιτούν μία δίκαιη, φιλόδοξη και δεσμευτική διεθνή συμφωνία, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα. Τα χρονικά περιθώρια στενεύουν επικίνδυνα. Δείξε έμπρακτα την υποστήριξή σου, έλα στην εκστρατεία μας. www.tcktcktck.org

Ειδικές ευχαριστίες στην Greenpeace, το WWF, την Oxfam και την Christian Aid για την παροχή των ιστοριών που βρίσκονται στο φυλλάδιο.

Mary Robinson
Πρόεδρος, Realizing rights
The Ethical Globalization Initiative UN High
Επίτροπος για τα ανθρώπινα δικαιώματα (1997 – 2002)
Πρόεδρος της Ιρλανδίας (1990 – 1997)

Οι κλιματικές αλλαγές μεταβάλλουν το φυσικό μας περιβάλλον με τρόπους που επιφέρουν σοβαρές και άμεσες απειλές στην επιβίωση, αλλά και τα ανθρώπινα διακρίματα των κατοίκων ολόκληρου του πλανήτη. Οι κλιματικές αλλαγές προκαλούν απρόβλεπτες καιρικές μεταβολές, όπως έντονες ξηρασίες, σφοδρές καταιγίδες και επαναλαμβανόμενες πυρκαγιές και πλημμύρες, φαινόμενα τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζουν τη γεωργία και τη διαθεσιμότητα του νερού. Ήδη έχουν καταγραφεί, για παράδειγμα, μειώσεις στην τροφική παραγωγή και αυξήσεις στις παθήσεις που προκαλούνται από έντομα και καύσωνες. Ακραία καιρικά φαινόμενα προκαλούν εκτεταμένες καταστροφές σε ακριβές υποδομές, από σπίτια και σχολεία μέχρι δρόμους, ενώ οι μακροπρόθεσμες κλιματικές αλλαγές οξύνουν το πρόβλημα της μετανάστευσης. Ανεξάρτητα από το αν μιλάμε για φονικούς καύσωνες στην Ευρώπη, τυφώνες στις ΗΠΑ, κατάρρευση των καλλιεργειών στην Αφρική, πυρκαγιές στην Αυστραλία ή πλημμύρες στο Μπαγκλαντές, οι επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών έχουν τη δυνατότητα να εισβάλουν στη ζωή μας με ένα πρωτόγνωρο τρόπο. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τα αναπτυσσόμενα κράτη δεν ευθύνονται για την κλιματική κρίση, οι κάτοικοί τους είναι

© Greenpeace/Peter Caton

–και στο μέλλον θα είναι ακόμα περισσότερο– αυτοί που πλήττονται περισσότερο από τις επιπτώσεις τους. Αυτό είναι αδικία. Αν οι δράσεις μας είναι ανεπαρκείς, οι φτωχοί θα πεθαίνουν από τις κλιματικές αλλαγές σε δυσανάλογους ρυθμούς και πολλοί περισσότεροι θα εγκλωβιστούν στη φτώχεια για λόγους που ξεφεύγουν κατά πολύ από τις δικές τους δυνάμεις. Όλοι οι ηγέτες πρέπει να δεσμευτούν για την επίλυση αυτή της κρίσης σήμερα, με σκοπό την προστασία και τη διατήρηση των κοινωνιών στις οποίες ζούμε. Οι κλιματικές αλλαγές απειλούν ολόκληρα έθνη και πολιτισμούς. Πολλά μικρά νησιωτικά κράτη, όπως οι Μαλδίβες και το Κιρίμπати, και οι μεγάλες παράκτιες περιοχές σε πολλές χώρες, από το Μπαγκλαντές έως τις ΗΠΑ, απειλούνται με καταποντισμό, καθώς οι κλιματικές αλλαγές προκαλούν την άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Αυτό σημαίνει απώλεια γης, πολιτισμών, σπιτιών και κοινωνικών υποδομών.

Είναι επιβεβλημένη ανάγκη οι ηγέτες του πλανήτη να καταλάβουν ότι στη νέα συνθήκη για τις κλιματικές αλλαγές στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο του 2009, διαπραγματεύονται κάτι μεγαλύτερο από ένα απλό χαρτί: θα ευθύνονται για την ίδια την επιβίωση εκατομμυρίων ανθρώπων. Η νέα κλιματική συνθήκη πρέπει να είναι φιλόδοξη και δεσμευτική, με πραγματικούς στόχους και δεσμεύσεις, ιδίως για τα αναπτυσσόμενα κράτη που ευθύνονται ιστορικά για τη μερίδα του λέοντος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αυτό θα διασφαλίσει ένα δίκαιο αποτέλεσμα για όλες τις κοινωνίες και τους πολιτισμούς, των οποίων οι ιστορίες παρουσιάζονται εδώ, ειδικά για τους πιο φτωχούς και αδύναμους.

Shorbanu Khatun Tiger widow

“Όταν ήμουν παιδί έβρεχε αρκετά κατά τις βροχερές περιόδους και είχε αρκετό κρύο το χειμώνα και έτσι οι σοδειές ήταν πάντα σύμφωνα με τις προσδοκίες μας”

Η 39χρονη Shorbanu Khatun, μητέρα τεσσάρων παιδιών από την περιφέρεια Satkhira στο Νοτιοδυτικό Μπαγκλαντές, έχασε τον άντρα της και το σπίτι της εξαιτίας των κλιματικών αλλαγών. Η τραγωδία αυτή ήταν αποτέλεσμα του καταστροφικού Κυκλώνα Alia, ο οποίος σκότωσε περισσότερα από 200 άτομα στο Μπαγκλαντές και άφησε 500.000 άστεγους.

“Όταν ήμουν παιδί έβρεχε αρκετά κατά τις βροχερές περιόδους και είχε αρκετό κρύο το χειμώνα και έτσι οι σοδειές ήταν πάντα σύμφωνα με τις προσδοκίες μας”, είπε η Shorbanu.

Όμως οι φτωχές συγκομιδές έγιναν πιο συχνές, τα καρποφόρα δέντρα πέθαιναν και τα λαχανικά δεν αναπτύσσονταν. Εξαιτίας των υψηλών παλιρροιών, το θαλασσινό νερό εισχώρησε μέσα στα χωριά και κατέστρεψε καλλιέργειες και λίμνες. Οι κάτοικοι στράφηκαν στην εκτροφή γαριδών και καθώς η έκταση της Shorbanu δεν ήταν πια καλλιεργήσιμη, αναγκάστηκε να τους την πουλήσει. Η οικογένεια της Shorbanu πεινούσε και έτσι ο σύζυγός της αποφάσισε να πάει στη ζούγκλα για να φέρει μέλι. Σκοτώθηκε όμως από την επίθεση μίας τίγρης, αφήνοντας τη Shorbanu χήρα.

“Οι συγγενείς μου εξ αγχιστείας δεν άντεξαν την πίεση της συντήρησης πέντε ατόμων και έτσι με άφησαν μόνη μου με

τα τέσσερα παιδιά μου. Ο πατέρας της, της παραχώρησε ένα μικρό σπίτι φτιαγμένο από λάσπη. Ξεκίνησε το ψάρεμα στο ποτάμι και πήγαινε στη ζούγκλα για να βρει τροφή, αλλά το φαγητό ποτέ δεν ήταν αρκετό για να ταΐσει όλα τα παιδιά της επαρκώς.

Η Shorbanu είπε ότι η κατάσταση έχει αλλάξει δραματικά τα τελευταία πέντε χρόνια.

“Έχει αφόρητη ζέστη, ενώ οι βροχές έχουν γίνει εξαιρετικά σπάνιες. Δερματικές παθήσεις, πονοκέφαλοι και διάρροια έχουν μπει για τα καλά στην καθημερινότητα στο χωριό μας. Η έλλειψη γλυκού νερού έχει εξαφανίσει από το χωριό μας την καλλιεργήσιμη γη”.

Παρά τις αντιξοότητες, η Shorbanu κατάφερνε να τα βγάζει πέρα, κερδίζοντας αρκετά χρήματα για να εξασφαλίζει τα προς το ζην, αλλά ο κυκλώνας Alia χτύπησε το χωριό το Μάιο του 2009 καταστρέφοντας ό,τι με κόπο είχε κερδίσει.

“Θέλω να ζήσω, θέλω δικαιοσύνη στη ζωή τη δική μου και των παιδιών μου. Δε θέλω μία τίγρη να φάει τα παιδιά μου, όπως συνέβη στον πατέρα τους. Έχω ακούσει ότι υπάρχουν κράτη, όπου πολλές βιομηχανίες εκπέμπουν καπνό στον ουρανό και αυτό αλλάζει το καιρό και προκαλεί καταστροφές. Δεν έχω κάνει κακό σε κανέναν. Σας παρακαλώ να δείξετε έλεος, και να αποδώσετε δικαιοσύνη σε μένα και τα παιδιά μου”.

“Ξαφνικά, πλημμύρισε ολόκληρο το χωριό. Τα παιδιά μου και εγώ σκαρφαλώσαμε στη στέγη του σπιτιού μας, αλλά το σπίτι άρχισε να καταρρέει. Ο αδερφός μου μας έσωσε και μας μετέφερε με μία βάρκα στο μοναδικό ανάχωμα που είχε παραμείνει στο χωριό. Τώρα δεν έχουμε σπίτι, δεν έχουμε δουλειά, ρούχα, φαγητό ή πόσιμο νερό. Δεν μπορώ να μεταναστεύσω, πού να πάω; Ποιος θα προσέχει τα παιδιά μου; Δεν έχω τίποτα. Έχασα τα πάντα”.

**Constance
Okollet
Achom**
Στερήσεις και
πείνα

‘Υπάρχει μία ευδιάκριτη αλλαγή στις εποχές –περισσότερες ξηρασίες και απρόβλεπτες, καταστροφικές βροχές προκαλούν που προκαλούν πλημμύρες. Η παραγωγή τροφής είναι εξαιρετικά χαμηλή και κάποιοι συχωριανοί μου δεν καταφέρνουν καν να εξασφαλίσουν το φαγητό της ημέρας’.

Η Constance Okoller Achom είναι χωρικός, μητέρα εφτά παιδιών και αγρότισσα στην περιοχή του Tororo στην Ανατολική Ουγκάντα.

Οι καιρικές συνθήκες άλλαξαν δραματικά το 2007, όταν σφοδρές βροχοπτώσεις κατέστρεψαν τα σπίτια, τις καλλιέργειες και την τροφή των χωρικών. Ο καιρός ακόμα και μέχρι σήμερα δεν έχει ηρεμήσει.

‘Έβρεχε και έβρεχε μέχρι που το έδαφος πλημμύρισε και τα σπίτια μας βυθίστηκαν στο νερό. Αυτό μας ανάγκασε να μετακινηθούμε σε υψηλότερα εδάφη, όπου αναζητήσαμε καταφύγιο. Μέχρι την ώρα που επιστρέψαμε σπίτι, όλα τα σπίτια είχαν καταρρεύσει, οι σιτοβολώνες είχαν καταστραφεί και το φαγητό είχε παρασυρθεί από το νερό. Όλοι οι κήποι μας είχαν ξεριζωθεί, οι εναπομείνουσες καλλιέργειες είχαν σαπίσει και η τροφή μας είχε εξαφανιστεί’.

Καθώς το έδαφος κορέστηκε από τα νερά τα κουνούπια βρήκαν το κατάλληλο περιβάλλον για να αναπαραχθούν και τα κρούσματα ελονοσίας αυξήθηκαν δραματικά. Πέντε μέλη της οικογένειας της Constance αρρώστησαν.

Οι βροχές παρέσυραν και κατέστρεψαν τις τουαλέτες μολύνοντας τα αποθέματα νερού. Αυτό προκάλεσε έξαρση της χολέρας και της διάρροιας, η οποία σκότωσε πολλούς συγχωριανούς της Constance. Εξαιτίας των πλημμύρων, κανένα από τα κέντρα υγείας δε λειτουργούσε και κάποια από αυτά καταστράφηκαν ολοσχερώς, αφήνοντας τους ασθενείς στην τύχη τους.

Όταν χτύπησε ο λιμός, οι χωρικοί έπρεπε να στηριχθούν στην κυβέρνηση και τις υπηρεσίες αρωγής για να τραφούν. ‘Αυτό ήταν τόσο εξευτελιστικό για μας, εξηγεί η Constance. Ποτέ δεν είχαμε εξαρτηθεί από κάποια ενίσχυση για να επιβιώσουμε. Έπρεπε να περιμένουμε σε ουρές για να πάρουμε φαγητό και πόσιμο νερό. Και το χειρότερο, το φαγητό και το νερό δεν ήταν αρκετό για τις οικογένειές μας’.

Στους χωρικούς προσφέρθηκαν σπόροι βραχείας καλλιέργειας, αλλά αμέσως αφού τους φύτευσαν ξέσπασε μία άνευ προηγουμένου ξηρασία.

Ποτέ μέχρι σήμερα δεν είχαμε βιώσει τέτοια ζέστη, όλες οι καλλιέργειες ξεράθηκαν, όπως ξεράθηκε και το νερό στα πηγάδια, από όπου παίρναμε νερό, είπε η Constance. Δεν υπήρχε νερό στα φρεάτια και έτσι ο κύκλος της πείνας και της δίψας συνεχίστηκε, αλλά αυτή τη φορά η αιτία ήταν η ξηρασία.

Τώρα, ο κύκλος αυτός συνεχίζεται.

‘Υπάρχει μία ευδιάκριτη αλλαγή στις εποχές –περισσότερες ξηρασίες και απρόβλεπτες, καταστροφικές βροχές προκαλούν που προκαλούν πλημμύρες. Η παραγωγή τροφής είναι εξαιρετικά χαμηλή και κάποιοι συχωριανοί μου δεν καταφέρνουν καν να εξασφαλίσουν το φαγητό της ημέρας’.

‘Ζητώ από τα αναπτυγμένα κράτη να μειώσουν τις εκπομπές τους, ώστε εμείς οι φτωχοί αγρότες στην Ουγκάντα να μπορούμε να περιμένουμε τις βροχές για να καλλιεργήσουμε και ώστε να μη χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε πλημμύρες που πνίγουν τις καλλιέργειές μας, καταστρέφουν τα σπίτια μας, αυξάνουν τις ασθένειες και εμποδίζουν τα παιδιά μας να πάνε σχολείο’. Αυτό είναι το μόνο που ζητάω εκ μέρους των συγχωριανών μου’.

Turuariki Puna Χάνοντας τον πολιτισμό μου

“Όλο και περισσότερα
εδάφη χάνονται
στη θάλασσα. Τα
κοράλλια πεθαίνουν,
ιδίως η περιοχή των
κοραλλιογενών υφάλων
κοντά στην παραλία.”

Ο Turuariki Puna είναι ένας ηλικιωμένος ντόπιος από το Aitutaki στα νησιά Cook. Μέσα σε διάστημα πέντε εβδομάδων το 2005, μία σειρά φρικιαστικών κυκλώνων κατέστρεψαν την κοινότητα, αλλά και το σπίτι του. Το νερό εισχώρησε στη στεριά σε βάθος 400 μέτρων κάποια στιγμή, ενώ καταγράφηκαν κύματα ύψους εννέα μέτρων. Οι συνολικές ζημιές ανέρχονται σε 5 εκατ. δολάρια. Στον Turuariki δόθηκε μία δεξαμενή νερού που θα τον βοηθούσε να προετοιμαστεί για ακραία καιρικά φαινόμενα και να αντιμετωπίσει την ξηρασία. Εξαιτίας των απρόβλεπτων και ευμετάβλητων καιρικών συνθηκών, ο Turuariki δεν μπορεί πλέον να χρησιμοποιήσει παραδοσιακούς τρόπους ψαρέματος και καλλιέργειας. Βλέπει τον πολιτισμό του σιγά σιγά να χάνεται, έναν πολιτισμό που πίστευε ότι θα μπορούσε να μεταδώσει στα παιδιά και τα εγγόνια του.

“Τα τελευταία 15 με 20 χρόνια, ο καιρός το καλοκαίρι έχει γίνει θερμότερος και το χειμώνα ψυχρότερος. Αυτό έχει πραγματικές επιπτώσεις στις ζωές των ανθρώπων εδώ. Στο παρελθόν είχαμε μόνο μία εποχή το χρόνο για την καλλιέργεια μάνγκο. Τώρα φαίνεται ότι τα δέντρα μπορούν να καρποφορήσουν οποτεδήποτε. Το κλίμα στο Aitutaki, έχει αρχίσει να μοιάζει με αυτό της Ταϊτής και της Γαλλικής Πολυνησίας.”

“Το νερό είναι το βασικό πρόβλημα στο Aitutaki. Έχουμε κατασκευάσει μία νέα δεξαμενή νερού, επειδή χρειαζόμαστε μεγάλα αποθέματα. Αυτή την περίοδο του χρόνου, περιμέναμε μία παρατεταμένη περίοδο ανομβρίας. Αλλά αυτό έχει αλλάξει.

Τώρα έχουμε βροχές αυτήν την περίοδο του χρόνου –έχει γίνει τόσο απρόβλεπτο που χρειάζεται να συλλέγουμε το νερό από τις στέγες των σπιτιών’.

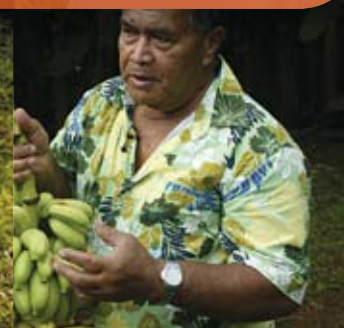
“Θα ζητούσα από τους ηγέτες παγκοσμίως να σκεφτούν τα μικρά νησιωτικά κράτη, όπως τα δικά μας. Παρά το γεγονός ότι εμείς δεν επιβαρύνουμε το δικό μας φυσικό περιβάλλον, είναι μάλλον υποχρέωση των μεγάλων εθνών και των ισχυρών κρατών’.

“Όλο και περισσότερα εδάφη χάνονται στη θάλασσα. Τα κοράλλια πεθαίνουν, ιδίως στην περιοχή των κοραλλιογενών υφάλων κοντά στην παραλία. Αυτό μας ανησυχεί. Παλιά πηγαίναμε για ψάρεμα γύρω από τους κοραλλιογενείς υφάλους, γιατί είναι πιο κοντά στο νησί. Μερικές φορές έπρεπε να περπατήσουμε, όταν ψαρεύαμε με καλάμι και

προσπαθούσαμε να πιάσουμε μπακαλιάρους.

Αλλά τώρα, φαίνεται ότι τα κοράλλια έχουν πεθάνει και δεν υπάρχουν ψάρια. Δε νομίζω ότι τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας θα απολαμβάνουν τον μπακαλιάρο όπως εμείς’.

Οι ορεινές περιοχές μεταξύ της Κίνας και της Ινδίας –που συμπεριλαμβάνουν τα Ιμαλάια και τα οροπέδια του Θιβέτ- θερμαίνονται με ρυθμούς πολύ υψηλότερους από τον παγκόσμιο μέσο όρο. Οι παγετώνες στην περιοχή είναι η κύρια πηγή των ποταμών, όπως ο Κίτρινος Ποταμός, ο Γιανγκτσέ και ο Γάγγης. Αν εξαφανιστούν –κάτι που μπορεί να συμβεί έως το 2035- το ένα έκτο του παγκόσμιου πληθυσμού θα υποφέρει από ελλείψεις νερού. Αλλά ακόμα και πριν συμβεί αυτό, η αλλαγή του κλίματος ήδη φωνάζει "καταστροφή" σε όσους αποκαλούν τα βουνά σπίτι τους. Οι παγετώνες λιώνουν με πρωτόγνωρους ρυθμούς, οι χιονοστιβάδες γίνονται πιο συχνές και έντονες και οι παγετωτικές λίμνες σπάνε.

Ο Lajie, ένας πρώην βοσκός γιακ και προβάτων, γεννήθηκε στις χαμηλότερες πλαγιές του βουνού Anye Machem στην Κίνα. Ο 43χρονος πατέρας λέει ότι οι κλιματικές αλλαγές έχουν εξαθλιώσει την οικογένειά του.

**Lajie
Βοσκός
χωρίς γη**

“Όταν φτάσαμε εκεί η γη έτρεμε ακόμα. Δεν μπορούσα να πιστέψω στα μάτια μου. Τα καλοκαιρινά βοσκοτόπια είχαν εξαφανιστεί τελείως’

Το Φεβρουάριο του 2004, η τήξη των παγετώνων προκάλεσε μία γιγαντιαία χιονοστιβάδα, η οποία μετέφερε μαύρες πέτρες από τα ψηλότερα σημεία του βουνού καταστρέφοντας και ισοπεδώνοντας ολοκληρωτικά τα καλοκαιρινά βοσκοτόπια του Lajie.

“Όταν ακούσαμε τι έγινε, νοικιάσαμε ένα τζιπ και ανεβήκαμε στο βουνό για να δούμε με τα ίδια μας τα μάτια’, είπε ο Lajie. “Όταν φτάσαμε εκεί η γη έτρεμε ακόμα. Δεν μπορούσα να πιστέψω στα μάτια μου. Τα καλοκαιρινά βοσκοτόπια είχαν εξαφανιστεί ολοσχερώς’.

Αλλά τον επόμενο χρόνο, η τραγωδία ξαναχτύπησε. Η χιονοστιβάδα του 2004 είχε φράξει τρεις παγετωνικούς ποταμούς δημιουργώντας μία λίμνη που, κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής τήξης του 2005, οι όχθες της έσπασαν, μεταφέροντας περισσότερες μαύρες πέτρες οι οποίες κατέστρεψαν ακόμα μεγαλύτερες εκτάσεις από τα βοσκοτόπια του Lajie.

“Πριν το 2004, ήμουν ο πιο πλούσιος του χωριού, είχα 170 γιακ και 480 πρόβατα’, είπε. Αλλά οι καταστροφές από τις χιονοστιβάδες και τις πλημμύρες σήμαιναν ότι ο Lajie θα έπρεπε να δανειστεί γη από τους γείτονές του.

‘Στα επόμενα πέντε χρόνια όχι μόνο έχασα όλα μου τα ζώα, αλλά βυθίστηκα σε χρέη ύψους 120.000 γουάν (σ.σ περίπου € 12.000). Τώρα είμαστε οι πιο φτωχοί στο χωριό μας’. Αφού έχασε τη δυνατότητα να εκτρέφει ζώα, ο Lajie έγινε ξεναγός για να κερδίσει τα προς το ζην.

Ωστόσο, οι κλιματικές αλλαγές προκάλεσαν επίσης την τήξη των μονίμων στρωμάτων πάγου, προκαλώντας τέτοιες καταστροφές στο σπίτι του Lajie, που είναι πλέον επικίνδυνο να ζει εκεί. Η απώλεια των εισοδημάτων και της γης του σημαίνει ότι δεν έχει πλέον χρήματα για να το επισκευάσει και έτσι η οικογένειά του ζει πλέον σε μία σκηνή.

‘Είναι το χειρότερο πράγμα για ένα βοσκό να χάσει τη γη του’, είπε. “Όποτε επιστρέφω σπίτι, δεν έχω λόγια να περιγράψω τη λύπη μου’.

Ruth
Hartwig
Υψηλός
κίνδυνος

“Έχουμε συνηθίσει στις απρόβλεπτες διαθέσεις της θάλασσας και τη δύναμή της, αλλά η άνοδος της στάθμης της θάλασσας έχει κάνει τις καταιγίδες εξαιρετικά επικίνδυνες’.

Η οικογένεια της Ruth Hartwig καλλιεργεί το μικρό νησάκι Nordstrandischmoor, στις βόρειες Γερμανικές ακτές, για σχεδόν τρεις αιώνες. Έχει ζήσει εκεί όλη της τη ζωή και έχει αρχίσει να νιώθει τις επικίνδυνες επιπτώσεις του απρόβλεπτου καιρού και την άνοδο της στάθμης της θάλασσας.

“Έχουμε συνηθίσει στις απρόβλεπτες διαθέσεις της θάλασσας και τη δύναμή της, αλλά η άνοδος της στάθμης της θάλασσας έχει κάνει τις καταιγίδες εξαιρετικά επικίνδυνες. Οι καταιγίδες συνήθως προκαλούν πλημμύρες, τις οποίες αποκαλούμε “η γη από κάτω”.

Όταν αυτό συμβαίνει –περίπου 30 φορές το χρόνο– οι 18 κάτοικοι του νησιού και τα πρόβατά τους, εγκλωβίζονται στο υψηλότερο σημείο του νησιού, το οποίο ονομάζεται Warft ή αλλιώς ‘μικροί λόφοι’.

Η ηπειρωτική χώρα δεν είναι τόσο μακριά, αλλά το μόνο που μας ενώνει με αυτήν είναι ένα στενό πέρασμα, από το οποίο πολύ συχνά είμαστε αποκομμένοι. Τα τελευταία 100 χρόνια, η στάθμη της θάλασσας έχει αυξηθεί κατά 0,3 μέτρα. Παλιότερα τα νερά από τις πλημμύρες αυξάνονταν κατά 1 μέτρο, ενώ τώρα η άνοδος των νερών φτάνει το 1,5 μέτρο. Σε αυτό το επίπεδο, το νερό αγγίζει τους ‘μικρούς λόφους’. Σε αυτήν την περίπτωση το νερό βρίσκεται μόλις τρία μέτρα μακριά από το σπίτι μας. Αυτό συμβαίνει όλο και πιο συχνά τα τελευταία χρόνια.

Αυτό που με προβληματίζει είναι η αναξιοπιστία του καιρού αυτές τις ημέρες. Ο χειμώνας είναι διαφορετικός, με εξαιρετικά μακράς διάρκειας καταιγίδες που προκαλούν πλημμύρες. Αντί για τις συνηθισμένες χιονοπτώσεις στις κορυφογραμμές, βλέπουμε μόνο βροχές και καταιγίδες.

Το καλοκαίρι έχει ανατραπεί επίσης. Ήδη είχαμε δύο πλημμύρες αυτόν τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, κάτι που δε

συνέβαινε παλιότερα. Σαν αποτέλεσμα έπρεπε να μεταφέρουμε τα μελίσσια μας στην ενδοχώρα ενάμιση μήνα νωρίτερα από το συνηθισμένο, γιατί το θαλασσινό νερό κατέστρεφε τα άνθη της θαλάσσιας λεβάντας και χωρίς τη μόνη πηγή τροφής, οι μέλισσες θα πέθαιναν.

Μέχρι σήμερα έχουν συμβεί μικρές αλλαγές στην καθημερινή μας ζωή. Ωστόσο, αν συνεχίσουν αυτές οι πλημμύρες και αν ο καιρός γίνει πιο απρόβλεπτος, δύο μέλη της οικογένειάς μας θα πρέπει να διαμένουν στο νησί συνεχώς για να οδηγούν τα ζώα στους ‘μικρούς λόφους’ σε περίπτωση ανάγκης’.

‘Η μεγαλύτερη ανησυχία μου είναι για πόσο καιρό ακόμα θα μπορεί η οικογένειά μου να ζει στο νησί στο μέλλον. Ο γιος μου θα ήθελε να αναλάβει τη φάρμα μία ημέρα, αλλά αν συνεχιστεί ο απρόβλεπτος καιρός,, αμφιβάλλω αν οι επόμενες γενιές θα έχουν ένα ασφαλές μέλλον εδώ και αν αυτό το μοναδικό σημείο πάνω στη γη θα μπορέσει να διατηρηθεί’.

Ishan
Tankha
Διψασμένη
πόλη

‘Κατά την τελευταία δεκαετία έχουν σημειωθεί οι υψηλότερες θερμοκρασίες των τελευταίων πενήντα ετών, που ξεπερνούν τους 45°C.’

Ο Ishan –ένας 27χρονος φωτογράφος- έχει ζήσει στο Δελχί της Ινδίας όλη του τη ζωή και έχει δει φτωχούς και πλούσιους να πασχίζουν για να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών στις ζωές τους. «Οι αναμνήσεις μου είναι γεμάτες από τους μουσώνες, οι οποίοι έρχονταν για να δώσουν ανακούφιση από τα καλοκαίρια.

Αλλά οι μουσώνες έγιναν τόσο απρόβλεπτοι –αντί για τις σταθερές βροχές, υπάρχουν πλέον πιο έντονες καταιγίδες που κατακλύζουν το Δελχί και εξαφανίζονται. Φέτος, έχουμε συννεφιά, αλλά ούτε μία σταγόνα βροχής. Είναι μία διαρκής μάχη ενάντια στη ζέστη, άσχετα με το αν ζεις σε ένα διαμέρισμα μίας πολυκατοικίας με κλιματισμό ή σε μία παράγκα στο δρόμο. Κατά την τελευταία δεκαετία έχουν σημειωθεί οι υψηλότερες θερμοκρασίες των τελευταίων πενήντα ετών, που ξεπερνούν τους 45°C.

Η έλλειψη της βροχής επηρεάζει τους κατοίκους της πόλης επειδή το Δελχί στηρίζεται στην υδροηλεκτρική ενέργεια –λιγότερο νερό στα φράγματα σημαίνει λιγότερη ηλεκτρική ενέργεια. Υπάρχουν καθημερινές διακοπές ρεύματος, που προγραμματίζονται από το δήμο για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις ρεύματος, οι οποίες μπορεί να διαρκούν από 2 έως 15 ώρες. Αυτό τρελαίνει τον κόσμο. Το να ζεις μέσα σε ένα σπίτι με 45 βαθμούς είναι αφόρητο, χωρίς ούτε έναν ανεμιστήρα, είναι αδιανόητο. Αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα λογικών, συνηθισμένων ανθρώπων, οι οποίοι καταλαμβάνουν τους δρόμους, καίγοντας και λεηλατώντας τα γραφεία των υπηρεσιών ηλεκτρισμού. Τελείως παράλογη συμπεριφορά για πολύ λογικούς λόγους.

‘Έβγαλα φωτογραφίες από αγρότες, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν λάσπη από τα κοντινά εργοστάσια για να ποτίσουν τις καλλιέργειές τους. Θα έκαναν τα πάντα για να σώσουν τις σοδειές τους. Οι απρόβλεπτοι μουσώνες είναι μία εν δυνάμει οικονομική καταστροφή. Βρισκόμαστε μπροστά σε μία ακραία έλλειψη τροφής και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα για αυτό.’

Η παροχή νερού από το δήμο επίσης περιορίζεται σε μερικές ώρες την ημέρα σε κάθε γωνία της πόλης. Αν είσαι πλούσιος, ανοίγεις μία γεώτρηση (η οποία βαθαίνει κάθε μέρα προς εξεύρεση νερού) ή αποθηκεύεις νερό σε μεγάλες δεξαμενές με αντλίες που χρειάζονται ρεύμα και έτσι είναι άχρηστες, εξαιτίας των διακοπών ρεύματος. Αν είσαι φτωχός, περιμένεις στην ουρά και στριμώχνεσαι με άλλους κατοίκους των υποβαθμισμένων περιοχών για μία ευκαιρία να γεμίσεις την κονσέρβα σου με νερό, κατά τη μία ώρα που η βρύση είναι ανοιχτή. Κάποιες εκτιμήσεις προβλέπουν ότι το 2017, 15 εκατ. άνθρωποι θα μείνουν χωρίς νερό. Είναι τρομακτικό να ζεις στο Δελχί γνωρίζοντας κάτι τέτοιο.

Τα τελευταία λίγα χρόνια, έχω δει ακραίες ξηρασίες, κυκλώνες, πυρκαγιές που νόμιζα ότι συμβαίνουν μόνο στην Αυστραλία. Πρόσφατα, βρέθηκα για μία φωτογράφιση στο Punjab, όπου καλλιεργούνται σιτηρά και ρύζι για την υπόλοιπη χώρα. Οι καθυστερημένες βροχές προκάλεσαν τη μείωση της καλλιεργήσιμης γης κατά περισσότερο από 40%.

Sharon Hanshaw Ξαναχτίζοντας την κοινότητά μας

‘Αυτή είναι μία ξεχασμένη κοινότητα’
λέει η Hanshaw από το Ανατολικό
Biloxi των ΗΠΑ, μια απομονωμένη,
κατοικημένη κυρίως από
Αφροαμερικανούς και Βιετναμέζους,
γειτονιά στην οποία γεννήθηκε.

Στις 29 Αυγούστου 2005, ο τυφώνας Κατρίνα χτύπησε το Biloxi της πολιτείας Mississippi. Οι δρόμοι πνίγηκαν κάτω από 4 μέτρα νερού, γεμίζοντας το σπίτι της Hanshaw με λάσπη, σκορπίζοντας τα υπάρχοντά της και ξηλώνοντας τον προφυλακτήρα του αυτοκινήτου του. Τα νερά πλημμύρισαν επίσης το κομμωτήριό της, το οποίο διηύθυνε επί 21 χρόνια. Μήνες αργότερα, όλα τα σπίτια στο οικοδομικό τετράγωνο κατεδαφίστηκαν από μία μπουλντόζα για να χτιστεί χώρος στάθμευσης για το καζίνο Imperial Palace.

‘Νάτο, να το δέντρο μου’ λέει η Sharon Hanshaw δείχνοντας μία βελανιδιά, η οποία κάποτε σκίαζε το δρομάκι της- αλλά τώρα δείχνει το σημείο, όπου κάποτε βρισκόταν το σπίτι της, πριν τον τυφώνα Κατρίνα. ‘Εδώ βρήκαμε το κρεβάτι της κόρης μου μετά’ λέει δείχνοντας ένα κόκκινο αυτοκίνητο σε ένα χώρο στάθμευσης. ‘Αυτή ήταν η πίσω αυλή μου. Αυτή ήταν η μπροστινή μου βεράντα’.

Η Hanshaw λέει ότι η καταιγίδα δεν την κατέστρεψε απλώς, αλλά την άλλαξε κιόλας. Ως Γενικός Διευθυντής της οργάνωσης Coastal Women for Change, έχει γίνει συνήγορος και πρότυπο για τους υπόλοιπους επιζώντες και εργάζεται για την ανοικοδόμηση της κοινότητας που καταστράφηκε από τον Κατρίνα.

Αυτή είναι μία ξεχασμένη κοινότητα’ λέει η Hanshaw. Πολλά από τα σπίτια της γειτονιάς σήμερα είναι εγκαταλειμμένα. Μερικά χαλασμένα σπίτια, όπως της Hanshaw καταστράφηκαν συθέμελα, αφήνοντας πίσω τους άδεια κομμάτια γης. Κάποια άλλα έχουν γεμίσει από λευκά караβάνια, όπου οι οικογένειες ζουν καθώς περιμένουν κρατικές ενισχύσεις, ασφαλιστικές αποζημιώσεις ή άλλους πόρους που είναι απαραίτητοι για να ξαναχτίσουν τα σπίτια τους.

Λίγα αναστηλωμένα κτίρια έχουν πινακίδες ‘ενοικιάζεται’, αλλά τα ενοίκια έχουν σχεδόν διπλασιαστεί από τις καταιγίδες και οι καλές

δουλειές δεν εμφανίζονται εύκολα –και έτσι πολλοί εκτοπισμένοι κάτοικοι δεν έχουν τα χρήματα για να επιστρέψουν σπίτι.

‘Χρειαζόμαστε προσιτές κατοικίες –όχι σχέδια, αλλά σπίτια τα οποία μπορούμε να πληρώσουμε με τους μισθούς του Mississippi’ λέει η Hanshaw.

Η Hanshaw τονίζει ότι τα παραλιακά καζίνο του Biloxi και οι πλούσιες γειτονίες ξεκίνησαν την ανοικοδόμηση, αμέσως μόλις υποχώρησαν τα νερά. Αλλά με κάποιο τρόπο αυτά τα κεφάλαια δεν έφτασαν ποτέ στις γειτονίες χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων.

Λέει ότι χάθηκαν πολλά πράγματα, τα οποία δεν αντικαταστάθηκαν ποτέ. ‘Δεν υπάρχει ούτε μία κατοικία εδώ που να μπορούμε να πληρώσουμε, καμία βιβλιοθήκη, κανένα κέντρο δραστηριοτήτων ή κάτι άλλο για τα παιδιά. Έτσι πρέπει να κάνω ό,τι είναι μπροστά μου, τώρα’.

Ανάμεσα σε άλλες δραστηριότητες, η CWC, ίδρυσε το δικό της εσωτερικό πρόγραμμα παιδικής μέριμνας, χορηγεί δείπνα και εκπαιδεύει τους ηλικιωμένους στη

χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ενώ έχει ξεκινήσει τη δράση της για την προετοιμασία των τοπικών κοινοτήτων για την επόμενη αναπόφευκτη καταιγίδα.

‘Αυτή είναι η κοινότητά μας’ είπε. ‘Τη θέλουμε όπως τη βρήκαμε ή και καλύτερη’.

**Benito
Bernabé
Mita**
Αποκρούοντας
το χαλάζι

‘Στη ζωή μου υπήρχε πάντα χαλάζι, αν και είναι χειρότερα τώρα. Όμως ο πατέρας μου λέει ότι δεν υπήρχε ποτέ χαλάζι όταν ήταν νέος’

Ο 56χρονος Benito Bernabe Mita είναι αγρότης. Την τελευταία δεκαετία, έχει βιώσει απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες στην πατρίδα του, στο Norte Petosi της ΝΔ Βολιβίας.

‘Το κλίμα δεν είναι το ίδιο όπως παλιά – τώρα οι συγκομιδές καταρρέουν, βρέχει λιγότερο ενώ οι πρώτοι παγετοί έρχονται νωρίτερα. Ό,τι παράγουμε εξαρτάται πολύ από τις βροχές –καλλιεργούμε πατάτες, chuno (φυσικά λυοφιλισμένες πατάτες), φασόλια, καλαμπόκι και σιτάρι. Η βροχή έπεφτε ομοιόμορφα όταν την περίμενες, αλλά τώρα δεν είναι έτσι. Η βροχή δεν είναι ποτέ ίδια. Δεν μπορείς να μαντέψεις πότε και πόσο θα βρέξει.

Οι χαλαζοπτώσεις είναι συχνές και έντονες και κάποιες φορές κάνει μεγαλύτερη ζέστη από ό,τι στο παρελθόν. Στο παρελθόν δεν ξέραμε καν τι είναι το granizo (χαλάζι). Είναι σα να πέφτουν άσπρες πέτρες, είναι μεγάλες πέτρες στο μέγεθος ενός κέρματος. Επηρεάζει τα φυτά, τα συνθλίβει και έτσι δεν μπορούν να απορροφήσουν το νερό τόσο αποτελεσματικά. Ξεραίνονται. Το χορτάρι επηρεάζεται από το χαλάζι και έτσι τα ζώα δεν έχουν τίποτα να φάνε.

Βάζουμε δυναμίτη για να εξαφανίσουμε το χαλάζι που έχει πέσει, επίσης προετοιμάζουμε ένα παραδοσιακό φάρμακο και το πηγαίνουμε στα χωράφια. Φτιάχνεται από διαφορετικά φαρμακευτικά φυτά. Μένουμε στα χωράφια όλο το βράδυ, βάζουμε το φάρμακο, τοποθετούμε ένα σταυρό και προσευχόμαστε. Μερικές φορές αυτό διώχνει το χαλάζι. Βάζουμε περίπου 18 σταυρούς και σε κάθε ένα καίμε το ειδικό μείγμα, το οποίο περιλαμβάνει θυμιάματα.

‘Στη ζωή μου υπήρχε πάντα χαλάζι, αν και είναι χειρότερα τώρα. Αλλά ο πατέρας μου λέει ότι δεν υπήρχε ποτέ χαλάζι όταν ήταν νέος’.

Εμφανίζονται ψύλλοι όταν κάνει ζέστη, τους οποίους δεν είχαμε δει ποτέ μέχρι σήμερα. Ρουφούν το αίμα των ζώων και έτσι τα ζώα αδυνατίζουν και δεν μπορούν να αναπαραχθούν. Αυτό μας πληγώνει.

Κάποιες φορές η τροφή φτάνει για όλο το χρόνο και κάποιες όχι. Υπολογίζουμε τι διαθέτουμε σε αποθέματα τροφής, προσπαθούμε να το διατηρήσουμε, τρώμε λιγότερο και λιγότερο μέχρι το Πάσχα,

όταν το νέο σιτάρι είναι έτοιμο για συγκομιδή.

Μερικές φορές αναγκάζομαι να πάω στην πόλη για να δουλέψω. Κουβαλάω πράγματα και κερδίζω φιλοδωρήματα ή δουλεύω ως μαραγκός. Όποια δουλειά υπάρχει. Ένα από τα πέντε παιδιά μας έχει πάει στην Αργεντινή για να δουλέψει.

‘Δεν ξέρω γιατί η βροχή και ο καιρός έχουν αλλάξει. Ο Θεός είναι υπεύθυνος και είναι αυτός που αποφασίζει. Μόνο ο Θεός ξέρει γιατί’.

Τι θέλει η TckTckTck:

Οι κλιματικές αλλαγές συμβαίνουν εδώ και τώρα

Πλημμύρες, ξηρασίες, τυφώνες, άνοδος της στάθμης της θάλασσας, απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα – χαρακτηριστικά των κλιματικών αλλαγών – επηρεάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα στη ζωή, την ασφάλεια, την τροφή, το νερό, την υγεία, την κατοικία και τον πολιτισμό.

Πρόσφατη έκθεση του Global Humanitarian Forum αποκαλύπτει ότι η σημερινή αύξηση της μέσης πλανητικής θερμοκρασίας κατά λιγότερο από 1°C, ήδη σκοτώνει περισσότερους από 300.000 ανθρώπους κάθε χρόνο. Η ίδια έκθεση τονίζει ότι περισσότεροι από 325 εκατομμύρια άνθρωποι ήδη πλήττονται σοβαρά με κάποιο τρόπο από την αλλαγή του κλίματος και ότι οι ετήσιες οικονομικές ζημιές ανέρχονται σε τουλάχιστον 125 δις δολάρια.

Αυτά όμως είναι μόνο στατιστικές. Πίσω από κάθε αριθμό κρύβεται μία προσωπική τραγωδία.

Αυτές είναι μόνο μερικές από τις ιστορίες εκατομμυρίων ανθρώπων που ήδη βιώνουν τις καταστροφικές επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών.

Υπάρχει ακόμα χρόνος για να χτίσουμε έναν πιο πράσινο και ασφαλή κόσμο. Αλλά το ρολόι χτυπάει. Οι διαπραγματεύσεις για το κλίμα στην Κοπεγχάγη είναι η καλύτερη ευκαιρία που διαθέτουν οι κυβερνήσεις για να λύσουν τη μεγαλύτερη κρίση που έχει αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα.

Οι ηγέτες πρέπει να πάνε στην Κοπεγχάγη, όπου θα διαπραγματευτούν, όχι απλά ένα κείμενο, αλλά την ίδια την επιβίωση εκατομμυρίων ανθρώπων και να υπογράψουν μία παγκόσμια κλιματική συνθήκη:

Δίκαιη:

Για τα φτωχότερα κράτη και τους λαούς που δεν προκάλεσαν τις κλιματικές αλλαγές, αλλά θα υποφέρουν περισσότερο από αυτές.

Φιλόδοξη:

Ικανή να εξασφαλίσει ένα σίγουρο μέλλον για τον πλανήτη

Δεσμευτική:

Με πραγματικούς στόχους, οι οποίοι μπορούν να ελεγχθούν και να εφαρμοστούν νομικά

GREENPEACE

tcktcktck

COPENHAGEN 7 DEC 09 | THE WORLD IS READY

Μετάφραση: Δημήτρης Ιμπραήμ/ Greenpeace

Επιμέλεια: Τάκης Γρηγορίου/ Greenpeace, Αχιλλέας Πληθάρας/ WWF

Σχεδιασμός: Chris Cason/ Thinkspace

Προσαρμογή: Λένα Καρβουνάκη/ Greenpeace